

Jolanta Szafrńska

Tygodniowy plan pracy wychowawczo-dydaktycznej

Edukacja Elementarna w Teorii i Praktyce : kwartalnik dla nauczycieli nr 1-2,
74-78

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

mgr Jolanta Szafrńska
Przedszkole Integracyjne Marii Montessori w Krakowie

TYGODNIOWY PLAN PRACY WYCHOWAWCZO-DYDAKTYCZNEJ

Temat kompleksowy: Polska – nasze państwo

Grupa wiekowa: 5-latki

Cele główne:

- Rozpoznawanie godła i barw narodowych – rozumienie pojęcia ojczyzna.
- Wykonywanie chorągiewek, ozdabianie nimi sali z okazji obchodów świąt państwowych.
- Słuchanie hymnu narodowego.
- Budzenie zainteresowania rodzinnym krajem poprzez udział w spacerach i wycieczkach.
- Poznawanie tradycji ludowych związanych z własnym regionem – stroje, pieśni i tańce, sztuka zdobnicza.
- Nabywanie większej świadomości narodowej: mówimy po polsku, jesteśmy Polakami.
- Wskazywanie granic Polski na mapie.
- Śpiewanie zwrotki hymnu narodowego.
- Słuchanie legendy związanej z powstaniem państwa polskiego o Lechu, Czechu i Rusie.
- Kształtowanie świadomości Polaka, poczucia tożsamości narodowej.
- Wzmacnianie odwagi, wypowiedanie własnej opinii na forum grupy.
- Usprawnianie motoryki małej i dużej.

Tematy zajęć realizowanych w ciągu tygodnia:

1. Jak wygląda Polska?
2. Biało-czerwona.
3. Jakie symbole świadczą o polskości?
4. Jak królowie w naszym państwie rządzą?
5. Dlaczego orzeł jest naszym narodowym ptakiem?

TEMAT DNIA: JAK WYGLĄDA POLSKA?

1. Pogadanka połączona z obserwacją i pokazem – kontur Polski wyklejony z taśmy bądź nitki na podłodze, oglądanie różnych map Polski, odnajdywanie

- jej na mapie Europy, wodzenie palcem po granicach, określanie jej kolorów na mapie, zaznaczanie stolicy Polski – Warszawy.
2. Zabawa ruchowa ze śpiewem – piosenka o mapie, orientacja na mapie Polski (wyznaczanie zachodu, wschodu, północy i południa z piosenką) (piosenka zapożyczona z: Edukacja Europejska CD – materiały do zajęć z Kursu Edukacja Europejska w pracy z dziećmi, Małopolski Niepubliczny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli).
  3. Zabawa dydaktyczna – puzzle Polski – składanie i naklejanie na kartce puzzli, praca indywidualna.
  4. Zabawa ruchowa – tworzenie granic Polski (dzieci stają na podłodze na wyklejonym konturze Polski, ustawiają się w różnych regionach Polski, za granicą i na terenie Polski).
  5. Zabawa twórcza – do czego podobny jest kształt Polski? (dzieci oglądają kontur Polski i wymyślają, do czego jest podobny, co przypomina swoim kształtem).
  6. Zabawa plastyczna – malowanie wspólnej mapy Polski na szarym papierze (farbą klejową), teren płaskich nizin – zielony, wyżyny – żółty, góry – brązowy, niebieski – woda.

TEMAT DNIA: **BIAŁO-CZERWONA**

1. Prezentacja flagi polskiej. Pogadanka – po co jest potrzebna flaga, gdzie ją można spotkać, dlaczego ma takie kolory?
2. Zabawa ruchowa – z kolorowymi szarfami dzieci siedzą w kole, na umówiony sygnał raz biega dziecko z białą, a raz z czerwoną szarfą.
3. Zabawa dydaktyczna – po 5 paseczków w kolorze białym i czerwonym dla każdego dziecka, układanie flag, w paski, kratki, każde dziecko wymyśla sobie deseń flagi.
4. Zabawa twórcza – białe jak flaga jest..., czerwone jak flaga jest..., dziecko szuka w najbliższym otoczeniu przedmiotów, które mają dany kolor.
5. Zabawa plastyczna – flaga Polski, wyklejanie kolorowym papierem polskiej flagi, przyczepienie jej do patyczka.

TEMAT DNIA: **JAKIE SYMBOLE ŚWIADCZĄ O POLSKOŚCI?**

1. Pogadanka – słuchanie hymnu polskiego, wyjaśnianie jego tekstu i niezrozumiałych słów, jak powstał, kto go napisał, kiedy się go śpiewa, które symbole świadczą o polskości, oglądanie różnych symboli świadczących o Polsce (fagi, zbroja, książki, godło itd.).
2. Zabawa ruchowa – nauka tańca polskiego kujawiak (zapożyczona muzyka – Tańce Polskie CD – materiały do zajęć z Kursu Tańce Polskie, Małopolski Niepubliczny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli).

3. Zabawa dydaktyczna – wystukiwanie rytmu do hymnu polskiego, nauka słów pierwszej zwrotki i refrenu, wspólne śpiewanie.
4. Zabawa plastyczna – lepienie i malowanie monety polskiej z masy solnej (lub z mąki ziemniaczanej), wypieczone w piekarniku, można pomalować złotą farbą (urządzenie sklepu z polskimi złotymi monetami).

TEMAT DNIA: **JAK KRÓLOWIE W NASZYM PAŃSTWIE RZĄDZILI?**

1. Pogadanka – o bezpiecznym zachowaniu się podczas przejazdu środkami komunikacji i wizyty w królewskich komnatach na Wawelu.
2. Wyjście na wycieczkę do muzeum na Wawelu, dzieci wśród zgromadzonych eksponatów samodzielnie odszukują polskie symbole.

TEMAT DNIA: **DLACZEGO ORZEŁ JEST NASZYM NARODOWYM PTAKIEM?**

1. Słuchanie legendy o białym orle. Pogadanka: co to jest herb, gdzie go można spotkać, jakie ma kolory? Pokaz i oglądanie polskiego herbu.
2. Zabawa ruchowa – elementy metody W. Sherborne (z opowieścią):
  - a) W parach rolowanie po podłodze (jedno dziecko leży).
  - b) Przepychanie plecami w siadzie.
  - c) Piłowanie drewna – przodem do siebie, trzymamy się za dłonie i przeciągamy.
  - d) Masażyki – pisarczyki.
  - e) Wycieczka – na materacu ciągniemy się za nogi.
  - f) Walec – dzieci leżą na plecach, jedno przetacza się po ich plecach.
  - g) Gwiazda – pozycja siedząca i leżąca, głowy do środka.
3. Zabawa dydaktyczna – oglądanie ilustracji związanych z legendą o białym orle, układanie ich wg właściwej kolejności.
4. Zabawa twórcza – oglądanie różnych herbów, wymyślanie, dlaczego na nich są dane przedmioty lub zwierzęta.
5. Zabawa plastyczna – wykonywanie własnych herbów, wycinanie kształtów, malowanie farbami do rąk, nazywanie swoich herbów i rodzin z jakich pochodzi dziecko (można nawiązać do faktycznych nazwisk i poszukać ich etymologii w słowniku).

Przepis na masę ziemniaczaną

225 g mąki ziemniaczanej, 350 g proszku do pieczenia, wymieszać, wlać 360 ml wrzątku, mieszać aż zgęstnieje, wylać na chłodną powierzchnię, przykryć wilgotną ścierką, jak ostygnie wyrabiać, piec w piekarniku.

Przepis na masę solną

1 kg mąki, 0,5 kg soli, wymieszać, dolewać wodę i wyrabiać, aż masa będzie odchodzić od ręki, można malować przed lub po wypieczeniu w piekarniku.

O orlim gnieździe (www.powiat-gniezno.pl/index.php)

Było to dawno, dawno temu, w czasach, gdy ziemię naszą pokrywały wielkie bory, puszcze, mokradła i rozlewiska. Było to wtedy, gdy ciszę mącił jedynie śpiew ptaka, łopot skrzydeł, szum strumieni i wiatr gwarzący w leśnej gęstwinie. Nadszedł taki dzień, gdy ciszę zburzył tętent zbrojnych zastępów, jadących konno wojów, odzianych w skóry dzikich zwierząt, uzbrojonych w łuki, oszczepy i obciążone w skórę bawołą okrągłe tarcze. A były ich niezliczone rzesze. Za nimi, na wozach ciągniętych przez woły, jechały niewiasty, starcy i dzieci. Dalej szły wozy załadowane żywnością, sprzętem domowym, a jeszcze dalej konie juczne, krowy mleczne, stada owiec i baranów. Pochód z obu stron ubezpieczały oddziały łuczników i oszczepników.

Widać było, że wiele miesięcy już wędrowali, wiele dni tak szli, torując sobie drogę toporami przez puszcę, przeprawiając się przez napotkane rzeki. Były to bratnie plemiona słowiańskie, które opuściły swoje dawne siedziby w poszukiwaniu nowych żyznych ziem. Widać było po nich trudy wędrówki długiej i dalekiej. Wymroziły ich srogie zimy, opluwały wiosenne deszcze, przypiekło lipcowe słońko.

Na czele konnych jechali trzej wodzowie plemienni: Lech, Czech i Rus. Choć byli to bracia z jednej macierzy zrodzeni, każdy z nich inny był, tak z wyglądu, jak i usposobienia. Lech dorodny, płowłosy, szczerzy był i pogodny, Czech natury bystrej był nadto ruchliwy, Rus zaś milczący, że słowa u niego nie kupić.

Po południu przeprawili się przez niewielką rzeczkę, wjechali na niezbyt wysokie wzniesienie, puszcza przerzedziła się nieco. Przed nimi rozciągała się przepiękna, rozległa, poprzecinana łańcuchem drobnych jezior, niezwyklej urody dolina. Lech wstrzymał konia. Był pod urokiem roztaczającej się przed nim krainy, gdzie puszcę przecinały jeziora, z których jakby wyrastały niewielkie pagórki. Na jednym z nich stał dąb ogromny, szeroko rozkładając swe konary niczym ramiona. Wśród liści zaś ujrzeli zdumieni bracia gniazdo olbrzymie, a w nim srebrnopiórego ptaka, który właśnie rozpostarłszy skrzydła wznosił się w powietrze na tle zachodzącego purpurą za wierzchołki drzew słońca. Rus porwał łuk, wspiął konia do galopu Czech, ale Lech zawołał:

– Wstrzymajcie się bracia moi mili! Znak to widomy! Tu gniazdo dla mego rodu uwiję niby ten ptak złotopióry. Gród mój weźmie nazwę od gniazda orlego i zwać będzie Gniezdnem. Znakiem ludu mego uczynię tego białego orla, a żem go ujrzal na tle czerwienią zasnutego nieba chorągwie wojów moich odtąd będą zawsze białoczerwone.

Popatrzyli bracia po sobie, zasepil się Rus, pomarkotniał Czech. Na koniec odezwał się w te słowa Rus:

– Piękna zaiste to kraina, ale nas mnogo, nie wyżywi ona wszystkich. Żegnajcie bracia, ruszę ja dla mego ludu szukać ziemi na wschód od tego miejsca.

– Tedy i ja, bracia – odezwał się Czech – pójdę ziemi szukać dla mego ludu. Żegnajcie, pójdę ja na południe. Nazajutrz bracia rozjechali się.

Puszcza ożyła pod uderzeniami toporów ścinających na budowę grodu potężne dęby, smukłe sosny, twarde buki. Nim jesień ozłociła, pobarwiła kolorami bory stanął gród książęcy na wzgórzu, które do dziś zwie się Wzgórzem Lecha.

Tekst piosenki o mapie

Wiedzą dobrze marynarze,
że nam kompas północ wskaże,
By mogła powstać mapa,
musisz najpierw poznać strony świata

Ref:

Na wschodzie – na prawo, słoneczko nam wschodzi /bis

A zachód na lewo, gdy spać idzie w wodzie / bis

Jest północ na górze / bis

Na dole południe / bis

I łądy i morza to wcale nietrudne / bis

Nie zabłądzisz więc na morzach,
Ni na łądzie ni w przestworzach,
Gdybyś płynął, szedł czy latał,
poznasz dobrze strony świata.

Jolanta Szafrąńska

